

s	ft:	Revisjonsrapport
----------	------------	-------------------------

Rapport nr.:	2007.137.R.SFT		
Virksomhet:	Yara Norge AS v/ Yara Porsgrunn, ammoniakkfabrikken	Organisasjonsnummer:	984 015 666
Virksomhetens adresse:	Herøya industripark, Postboks 2500 3908 Porsgrunn	SFTs saksnr.:	2008/117
		Anleggsnummer:	0805.039.01
ISO-14001-sertifisert:	Ja		
Regelverk:	Forurensningsloven (og/ eller Produktkontrollloven) med tilhørende forskrifter	Tidsrom for revisjonen:	31. mars – 3. april 2008
Utslippstillatelse av:	12.07.99		
Risikoklasse:	1	SFTs revisjonsgruppe:	Ragnhild Orvik Ingegerd Aanonsen
Gebysats:	2	Kontaktperson fra virksomheten under revisjonen:	Sigbjørn Vestmo

Rapportens innhold:

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under systemrevisjonen. Følgende hovedtema ble kontrollert: Internkontroll, med særlig vekt på avviksbehandling og risikovurdering, utslipp til luft og vann, farlig avfall, substitusjon, status utfasing av PCB-holdig utstyr

Hovedkonklusjon:

Følgende avvik ble konstatert under revisjonen:

1. Yara Porsgrunn ammoniakkfabrikken har i løpet av januar 2008 hatt overskridelser av kortidsgrensene for utslipp til vann.
2. Yara Porsgrunn kan ikke dokumentere avfallsklassifiseringen av brukt katalysatormasse.

Utarbeidet dato:

Godkjent dato:

Sign.:

Sign.:

Revisjonsleder

Overordnet

Innholdsfortegnelse

1.	Innledning	3
2.	Dokumentunderlag	3
3.	Omfang	4
4.	Avvik	4
5.	Anmerkninger	5
7.	Andre forhold	6
8.	Gjennomføring	6

Vedlegg:

Vedlegg 1: Dokumentunderlag for SFTs systemrevisjon

Vedlegg 2: Deltakere ved SFTs systemrevisjon

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter en systemrevisjon ved Ammoniakkfabrikken, Yara Porsgrunn i perioden 31. mars – 3. april 2008. Revisjonen inngår som en del av SFTs planlagte revisjonsvirksomhet for inneværende år.

Formålet med systemrevisjonen var å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Det ble særlig sett på områder som har betydning for Internkontroll, med særlig vekt på avviksbehandling og risikovurdering, utslipp til luft og vann, farlig avfall, substitusjon, status utfasing av PCB-holdig utstyr. Revisjonen omfattet bl.a. undersøkelse av om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammer som myndighetene har satt

Systemrevisjonen ble gjennomført ved gransking av dokumenter, ved intervjuer av sentralt plasserte personer i organisasjonen, og ved verifikasjon av at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis.

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som er avdekket under revisjonen og gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

AVVIK defineres som: *overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.* (F. eks. overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven, forskrifter hjemlet i disse to lovene, eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner.)

ANMERKNING defineres som: *et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.*

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for kontrollen var:

- Aktuelle lover og forskrifter
- Korrespondanse mellom virksomheten og SFT.
- Virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige drift og forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet.
- Utslippstillatelse av 12. juli 1999 med endring av 13. juli 2005.

Dokumenter av spesiell viktighet for gjennomføring av revisjonen er listet i vedlegg 1.

3. Omfang

SFTs systemrevisjon omfattet følgende områder:

- Internkontroll, med særlig vekt på avviksbehandling og risikovurdering
- Utslipp til luft og vann
- Farlig avfall
- Substitusjon
- Status utfasing av PCB-holdig utstyr

En nærmere beskrivelse av omfanget av SFTs systemrevisjon er gitt i vedlegg 2. (*dersom nødvendig*)

4. Avvik

Følgende avvik ble konstatert under revisjonen:

Avvik 1: Yara Porsgrunn ammoniakkfabrikken har i løpet av januar 2008 hatt overskridelser av kortidsgrensene for utslipp til vann.

Avvik fra: Utslippstillatelsen av 12. juli 1999, med endring av 13. juli 2005, punkt 2.1

Kommentarer:

I utslippstillatelsen, punkt 2.1, er det satt langtids- og kortidsgrense for utslipp av nitrogenholdige forbindelser til vann. I dagene 8. – 13. januar ble kortidsgrensen av nitrogen til vann overskredet. Utslipperet var hhv 488, 1014, 230, 230 og 230 kg/døgn, grensen i utslippstillatelsen er 200 kg/døgn. Utslipperet er dokumentert i månedsrapport for januar 2008. Bedriften har avdekket bakgrunnen for avviket, og korrigerende tiltak er iverksatt. SFT forventer at utslippet omtales i bedriftens egenrapport til SFT for 2008.

15. januar 2008 hadde ammoniakkfabrikken et utslipp av NaOH på 1.03 tonn pr døgn. Utslippsgrensen er på 650 kg pr døgn.

Avvik 2: Yara Porsgrunn kan ikke dokumentere avfallsklassifiseringen av brukt katalysatormasse.

Avvik fra: Avfallsforskriften § 11-4, 4. ledd. Forskrift om systematisk helse-, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 2. ledd pkt 6.

Kommentarer:

I 2007 ble katalysatormasse byttet ut ved ammoniakkfabrikken. Den brukte massen ble sendt til Moxba B.V i Nederland, for behandling. Avfallet ble ikke klassifisert som farlig avfall, og merket med EAL-kode 16.08.03 (B1120). Under kontrollen kunne bedriften ikke legge fram dokumentasjon på hvorfor denne avfallsklassifiseringen ble valgt.

Katalysatorer som Yara Porsgrunn benytter inneholder såkalte overgangsmetaller. EAL-kode 16 08 03 er speilinnngangen til EAL-kode *16 08 02 ”brukte katalysatorer som inneholder farlige overgangsmetaller eller overgangsmetallforbindelser”. Dette innebærer at det er klassifiseringen av overgangsmetallene i stofflisten som vil være avgjørende om en kassert katalysator er farlig avfall eller ikke. Eksempelvis er verken scandium, niob eller tantal, eller forbindelser av disse metallene, klassifisert som farlig i stofflisten. Katalysatorer som inneholder disse overgangsmetallene er derfor ikke farlig avfall, og riktig EAL-kode er 16 08 03. Dersom katalysatoren inneholder for eksempel seksverdig krom, nikkel eller divanadiumpentoksid, som alle er klassifisert med ulike R-setninger i stofflisten, skal katalysatoren håndteres som farlig avfall, og riktig EAL-kode er *16 08 02.

HMS-datablad for katalysatormassen framlagt under kontrollen viser at ny katalysatormasse inneholder opptil 25% nikkeloksid. Avfall som inneholder over 0,1% Nikkeloksid skal klassifiseres som farlig avfall.

I bedriftens prosedyre L-AMM-101 ”Brukte katalysatormasse, ionebyttermasser, tørkemasser og fyllegemer” står det at HMS-datablad eller analyserapport er aktuelle dokumenter for å klassifisere avfallet.

Under kontrollen kunne Ammoniakkfabrikken legge fram e-post fra avfallsmottaker, Moxba B.V, som bekrefter at avfallet ikke er å betrakte som farlig avfall. Samt at avfallet skal klassifiseres med kode B1120 (jf Basel-konvensjonen). Bakgrunnen for at avfallet har fått slik klassifisering ble heller ikke dokumentert av avfallsmottaker.

Grensekryssende eksport av avfall følger EØS-regler som er implementert i norsk regelverk. Avfall til gjenvinning oppført på OECD-vedtakets grønne liste skal generelt holdes utenfor framgangsmåten i denne forordningen.

5. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under revisjonen:

Anmerkning 1

Dokumentasjon av grunnlaget for Yaras rapporterte utslipp av NO_x og CO₂ fra ammoniakkfabrikken kan forbedres.

Kommentarer:

Yara har installert en analysator for måling av NO_x-konsentrasjonen i røykgass til skorsteinen. Dette er ikke en kontinuerlig måling av utslipp, fordi analysatoren også brukes til analyse av gassammensetning etter brennkammer (i F-201). Fabrikkens rapporterte utslipp av NO_x bygger på en måling (øyeblikksverd) av NO_x i døgnet. Under kontrollen kunne Yara ikke legge fram dokumentasjon som viser at en måling av NO_x i døgnet er representativ for fabrikkens utslipp av NO_x.

I Yaras prosedyre L-AMM-202 "Utslippsregistrering og kontroll fra ammoniakfabrikk (driftskontrollprogram)" er det i pkt 6.6.4 gitt faktorer for beregning av spesifikt CO₂-utslipp ved bruk av ulike råstoff. Under kontrollen kunne Yara ikke legges fram dokumentasjon som viser hvordan for den valgte faktoren for Eramet gass er bestemt. Prosedyren henviser ikke til annen dokumentasjon som viser hvordan denne faktoren er framkommet.

6. Andre forhold

Under revisjonen ble revisjonsteamet fra SFT orientert om det energieffektiviseringsarbeidet som gjennomføres i Yara Porsgrunn. Yara Porsgrunn har inngått en avtale med ENOVA og har satt i gang et større prosjekt som har til mål å redusere energiforbruket med 300 GWH/år. Prosjektperioden er fram mot 2011.

Ammoniakkfabrikken ved Yara Porsgrunn er en svingprodusent av ammoniakk. Dette betyr at fabrikken har stått noen måneder hvert av de siste årene da råstoffprisene har vært høye i forhold til prisen på ammoniakk.

Yara Porsgrunn har søkt i 2007 om ny utslippstillatelse fra SFT. Søknaden er under behandling.

7. Gjennomføring

Systemrevisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Formøte 6. mars 2008: Forberedende møte for planlegging av systemrevisjonen.

Åpningsmøte 31. mars 2008: Informasjon fra SFT om gjennomføring av revisjonen

Intervjuer og verifikasjoner 31. mars - 3. april 2008. 14 personer ble intervjuet.

Avsluttende møte 3. april 2008: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 2 er det gitt en oversikt over deltakerne på systemrevisjonen.

VEDLEGG 1**Dokumentunderlag for SFTs systemrevisjon****Redegjørelse for hvilke dokumenter som ble lagt til grunn for revisjonen ved virksomheten.**

Nedenfor er listet dokumenter som var av spesiell viktighet som dokumentunderlag for revisjonen.

1. Lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven)
2. Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften).
3. Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
4. Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
8. Tillatelse/utslippstillatelse av 12. juli 1999, med endring av 13. juli 2005
9. Virksomhetens prosedyresamling:
 - Oversikt over HMS-dokumenter
 - L-201 Behandling av personskader, prosessuhell og tilløp – naboklager
 - L-202 Håndtering av avfall og farlig avfall i YPO
 - L-211 Utslippskontroll i Yara Porsgrunn
 - L-220 Lover og forskrifter, rammetillatelser – samsvarsvurdering
 - L-503 Systematisk vedlikehold
 - L-AMM-101 Brukt katalysatormasse, ionebyttermasser, tørkemasser, fyllegemer
 - L-AMM-200 Prosessikkerhets- og miljøstyring i ammoniakkområdet
 - L-AMM-202 Utslippsregistrering og kontroll fra ammoniakkfabrikk (driftskontrollprogram)
 - L-AMM-209 Avfallshåndtering i ammoniakkområdet
 - L-AMM-400 Beskrivelse av driftsorganisasjonen i ammoniakkområdet
 - L-NLAB-401 kontroll av utslipp til vann og luft
 - NLAB-08-01 Utslippskontroll til vann, skift
 - NLAB-08-02 Utslippskontroll til vann dagtid
 - NLAB-08-03 utslippskontroll til luft
 - NLAB-08-04 Bergning av månedlige totalutslipp til vann og luft fra YPO

Diverse andre dokumenter fra Yara Porsgrunn: HMS-datablad, substitusjonsvurdering, laboratorieprosedyrer, døgnrapport, månedsrapport for utslipp fra januar og februar, utskrift av skjermbilder fra prosskontroll, bakgrunnsmateriale for beregning av utslippsfaktorer osv

